

Black Labor שחורה عمل أسود

Designed by Giraffa Studio

The Dafna Fund – Women Collaborating for Change

Black Labor عبودة عمل شchorah أسود

شولا كشت بشיתוף عم:

أدیس, نتیبوت
البطحه, ال عازریہ
لمعنک, کفر کرع
سیدره, لکیہ
سنديانة الجليل
ركماه, کریت گات

شولا كشت بالاشتراك مع:

أدیس، نتیفوٹ
الوعد، العازریۃ
جمعیة من اجلک للتوعیہ
سدرة، اللقبة
سنديانة الجليل - مبادرة فريدة من نوعها
لتطوير الاقتصاد العربي
نسیج، کربات غات

Shula Keshet In co-operation with:

Adis, Netivot
Promise, El Azariyah
For Your Awareness, Kufur Qara
Sidreh, Lakiya
Sindyanna of Galilee
Embroidery, Kiryat Gat

על "עובדת שחורה" | שוללה קשת

משמשת גם כארכיב, ככלומר כמרחב האוגר בתחום מידע טקסטואלי וחוזתי. בארכיב מושלים ספרפים, כתבי עת, שירה וטקסטים וכן עבודות של נשים: רקמות, פסלים, סלטיות קלויות, דבש ועוד.

העבודות הוצאו למכירה למבקרות ולמבקרים

בתערוכה והחמורה העברה לנשים.

התערוכה מביאה להעלאת לדין ציבורי את מאפייניה החזותיים והסימבוליים של הזהות האתנו-מדגרית כפי שהיא מתקיימת בחברה בישראל, מתוך מטרה לאתגר את התבניות השמרניות של העולם המערבי המקטלgas בשתי ספרות שונות, נפרדות והיררכיות. "אמנות פולקלור", תרבות "גבולה" ותרבות "נמוכה".

"עובדת שחורה" היא ערוץ להשמעת קולן של נשים שאינן שייכות להגמוניה בישראל, תוך הצגת התרבות החומרית במלוא מרכיבותה וגונניה. ידע חזותי חדש/ישן זה אף מעניק ביטוי אמנותי לפוליטיקה של הזהות, כמו גם לפעולות מגונת המשתקפת את הקהילה הרחבה. מן התערוכה עלות שאלות נזקبات והשיקות והזהות.

בתערוכה אני משתקפת פעולה עם עבודות נשים אמניות מזרחיות, פלسطיניות, אתיופיות ובדאיות, מישראל ומהרשות הפלשטייניות. את האמנות שהרמנסד האמנתי הבורגני מדריך אל שולי הפולקלור, אמנונתן של נשים ש"מקסימים" יודעות לטוטן בנול, אנו מביאות אל קדמת הגלריה.

התערוכה "עובדת שחורה" היא המשך לפעולות מגונת ורבת שנים שלם קבוצות נשים אמניות, פעילות היונקת הן מהוות אמניות ואוצרת מדגרית והן מפעילות כמנכם לית תנועת אחותי - למען נשים בישראל. מהתהליכים האמנותיים נוצרה רשת קשר הכוללים מפגשים, פעילויות ולמידה הדדית בין קבוצות הנשים.

מיצב הכוורת החצג לראשונה במוזיאון Ess בווינה, במסגרת התערוכה "Overlapping Voices". בישראל צברה העבודה נפח חדש, התרחבה לשיטוף פעולה עם עבודות נשים נוספות והפתחה

להתרחשויות ולכיוונים אמנותיים חדשים.

זהו יצירה קולקטיבית, המצליבה אתניות, מעמד ומגדר. העבודה מורכבת מكونסטרוקציות עצם המחקות מבנה של כוורת: הכוורת עשויה תאים משושים רבים המחבררים זה לזה ומיצרים מבנה הוליסטי דמי חلت דבש. התאים מאכלסים יצירות רקמה ופיסול של נשים מתחומי עיסוק שונים, גילאים מגוונים, רקע ומוואה הטרוגניים. הכוורת היא מטאפורה לעבודה העממית הרבה המשתקעת בציירה הנשית באשר היא. היצירה המשותפתנדמית לפיסיפס רפלקסיבי של חוות חיים מרובות הפורשות מניפה מורכבת של נשים מגונן עבודות אתניות.

המיצב משלב כמה מוטיבים: הכוורת מקפלת בתוכה, עבודות נשים פועלות וערבות הדדית פמיניסטית, המגולמת בתוך הסופי - חلت הדבש; הכוורת

About "Black Labor" | Shula Keshet

The exhibition "Black Labor" is a continuation of a range of diverse activities that I have been engaged with amongst different women artist's groups for many years. I find my inspiration for these activities from both my personal artwork as a Mizrahi artist and curator and from my position as the Executive Director of "Achoti- For Women in Israel". As a derivative of these artistic processes, a large network was created that includes meetings, dialogue and mutual learning between groups of women.

The installation "Beehive/Archive" was first exhibited as part of the exhibition "Overlapping Voices" in "Essl" Museum in Vienna. In Israel, the exhibition accumulated a new volume, grew to cooperation with more groups of women, and developed into new dimensions and artistic directions.

It is a collective work that combines ethnical diversity, class and gender. The work is composed of a wooden construction in the form of a Beehive; various compartments in the shape of hexagon bound together into a holistic form of a honeycomb. In the compartments were placed a large variety of embroidery and sculpture created by multicultural women groups. The Beehive is a metaphor for the continuous and strenuous labor

invested in women's art. The common creation reflects a mosaic of many life experiences that spreads out in a complex collage of women from different ethnic origins.

The installation connects together a few motives: the Beehive visualizes the art work of women and a feminist mutual commitment, as it is represented in its final outcome - a honeycomb. The Beehive visualizes also as an Archive, a space that accumulates and amasses textual and visual information. The Archive stocks a collection of books, poetry, written works and various texts as well as the women art; embroideries, potteries, woven bags and baskets, honey and much more. The works were sold at the exhibition as fair-trade articles.

The exhibit intends to insert into public debate the visual and symbolic characteristics of the ethnic and gender identity in the Israeli society. The purpose of the exhibit is to challenge the conservative dispositions of the occidental world that categorizes into two deferent and hierarchic levels "Art" and "Folklore," "high culture," and "low culture."

"Black Labor" is a channel which the women, who do not belong to the Israeli hegemony, can

speak out and present the cultural material in all its complexity and nuances. This old/new visual information gives to the political identity not only an artistic expression but also a diverse activity that brings together a large community.

The exhibition raises fundamental questions concerning the hegemonic structures amongst cultural schemes operating within Israel and questions notions of belonging and identity. In this exhibition I associated and incorporated groups of Mizrahi, Palestinian, Ethiopian and Bedouin artists. These artist women produce a style of art the bourgeois artistic establishment rejects and marginalizes as "Folklore." As a strategic response, we bring this art to the heart of the Gallery.

معًا كتب، مجلات، شعر ونصوص، وكذلك أعمال النساء: منسوجات، منحوتات، سلال مجدهلة، عسل وغيرها. عُرضت الأعمال للبيع إلى زائري وراثات المعرض، وتم نقل المردود إلى النساء.

يسعى المعرض إلى طرح خصائص الهوية الإثنية-المجتمعية البصرية والرمزية للجدل العام، مثلاً هي عليه في المجتمع في إسرائيل. وذلك انطلاقاً من هدف مواجهة الخانات المخالفة لدى العالم الغربي الذي يفضل إلى فضاعين مختلفين منفصلين وهرميين ما بين "الفن" و "الفولكلور". ثقافة "علية" وثقافة "沃اطنة".

"عمل أسود" هو قناة لإسماع صوت النساء اللاتي لا ينتمين إلى الهيمنة في إسرائيل. من خلال عرض الثقافة المادية بنتهيا تركيبها وأطبافها. هذه المعرفة البصرية الجديدة/القديمة تمنح تعبيرًا فنيًا لسياسة الهويات. وكذلك لنشاطات متعددة تخلق شراكة مع المجتمع الواسع. يطرح المعرض أسلحة حادة تتعلق بالبني المهيمنة الخاصة بحقل الثقافة في إسرائيل. وبالانتقام والهوية.

إنني أتعاون في المعرض مع مجموعات نساء فنانات شرقيات، فلسطينيات، إثيوبيات، وبدويات، من إسرائيل ومن السلطة الفلسطينية. الفن الذي تقصيه مؤسسة السلطة إلى هوماش الفولكلور، فن نساء "أكثر" ما يعرفنه هو الحبكة على النول. هو الفن الذي نحضره إلى مقدمة الغاليري.

حول "عمل أسود" | شولا كيشيت

معرض "عمل أسود" هو استمرار لنشاط متتنوع مع مجموعات نساء فنانات، وهو نشاط مستقى من كوني فنانة وقيمة معارض شرقية، وكذلك من كوني المديرة العامة لحركة "أحوت" - لأجل النساء في إسرائيل". وقد نشأ من داخل السيرورات الفنية التي بادرت إليها شبكة اتصال تشمل على لقاءات، نشاطات وتعلم متبادل بين مجموعات النساء.

إنسانية-الخلية عُرضت للمرة الأولى في متحف Essl في فيينا. في إطار معرض "Overlapping Voices" وقد اكتسب العمل بعدًا جديداً في إسرائيل. حيث أنه اتسع إلى تعاون مع مجموعات نساء إضافية وتطور إلى أحداث وأيجاهات فنية جديدة. هذا العمل هو إبداع جماعي، تقاطع فيه الإثنية، الطبقة والجند. العمل مؤلف من بنى خشبية خاكي ببنية الخلية: الخلية مصنوعة من حجارات كثيرة سداديسية الشكل ترتبط الواحدة منها بالأخرى وتنشر ببنية شاملة تشبه كعكة العسل. الحجارات تضم أعمال نسيج ونحت لنساء من مجالات عمل مختلفة، أحيا مختلقة، وخليفات وأصول متباعدة. الخلية هي استعارة للعمل الشاق والكثير الذي يبذل في العمل النسائي مهمًا كان. العمل المشترك شبيه بفسيفساء تفكيري لتجارب حياتية كثيرة متعددة. تؤلف مروحة مركبة لنساء من مختلف المجموعات الإثنية.

تدمج الإنسانية عددًا من العناصر: الخلية تتضمن في داخلها عمل نساء عاملات وضمانة متبادلة نسوية. تتجسد في المنتج النهائي - كعكة العسل: الخلية تشكل، أيضًا، ما يشبه الأرشيف. أي فضاء يخزن في داخله معلومات نصية وبصرية. في الأرشيف تندمج

The Women Artists Participating:

Adis, Netivot

Andrega Pateg | Balata Dasash | Gavro Azlash
 | Naga Gavatiya | Zarihun Avyanesh | Alfa
 Fantayah | Batbabu Atklat | Salamon Miriam
 | Aymalek Dwiet | Marchesh Sibeho | Chakul
 Sanabato | Edna Sibhat | Tignayesh Sabahot

Promise, El Azariyah

Suzana Zorko | Aida Faroun | Aida Jahaleen
 | Khawla Bsseissat | Najwa Jahaleen | Nayefa
 Jahaleen | Nayefa Bsseissat | Dalal Jahaleen |
 Raefa Abu Gheith | Nadia Arar | Fatmeh Salman |
 Fatmeh Jahaleen | Fatmeh Bsseissat

Sidreh, Lakiya

Um Eiman | Um Bajes | Um Ataf | Um Haled |
 Zana Aisha | Um Amin | Um Backer | Um Ubeida

Sindyanna of Galilee

Tujan Sharai | Hana Rashed | Awatef Musa |
 Wahiba Hujirat

For Your Awareness, Kufur Qara

Amna kananalk | Mdeha Msakha | Fatma abade
 | Aber abo rmala | Am ashraf | Montha masarwe
 | Seham asale

Embroidery, Kiryat Gat

Lakya Yardeni | Chahandesh Yitzhak | Munai
 Daselo | Asmaro Inda | Yaakov Tubalat |
 Mantagabush Nagesh | Edna Sanabato | Onkoya
 Avraham | Onkoy Yitzhak | Tzewredah Asras |
 Achamalesh Wasss

الفنانات المشاركات :

أديس، نتيفوت

أندريغا باتيغ | بلاطا دساش | غافرو أزلاش | ناغا غافاتيا
 زريهون أفيانيش | ألفا فنتايا | بابابو أشكلاط | سلمون
 مريم | أماليك دويت | مارتشيش سبيهو | تشاكلو
 ساناباتو | عدنا سبهاط | تيفنایش سبهوط

الوعد، العيزرية

سوزانا زوركو | عايدة فرعون | عابدة جهالين | خولة
 بسيسات | خوى جهالين | نايفة جهالين | نايفة
 بسيسات | دلال جهالين | رئفة أبو غيث | نادية عرار |
 فاطمة سلمان | فاطمة جهالين | فاطمة بسيسات

سدرة، اللقية

أم أمين | أم باجس | أم عاطف | أم خالد | زانه | عايشة
 | أم أمين | أم بكر | أم عبيدة

سنديانة الجليل - مبادرة فريدة من نوعها لتطوير
 الاقتصاد العربي
 توجان شراري | هناء راشد | عواطف موسى | وهبة
 حجبرات

أقيمت جمعية من أجلك للتوعية سنة، كفر قرع
 امنة كعنان | مدحمة مصالحة | فاطمة عبادي | عبيرانو
 رميلة | أم اشرف | منتهى مصاروة | سيهام عسلي

نسيج، كريات غات

لاكيا يردينى | تشاہندش یتسحاک | مونای دسیلو
 | اسماروے یندا | یعکوف توپلات | منگابوش ناغش |
 عدنا ساناباتو | اونکویا افراهم | اونکوی یتسحاک |
 تیسریدا اُرسن | اتشمیلیش واسا

האמניות המשתתפות:

אדייס, נתיבות

андрова Петрова | Блата Десаш | Гевро Азлаш | Нага Гаватиа
 | Зрихон Авианиш | Алфа Фентайя | Бабабо Ашклат | Салмон
 | Марим | Амалик Дуйт | Мартешиш Сбиехо | Тшакло
 | Санабато | Удна Сбехат | Тифнайш Сбехот

הבטחה, אל-עזירה

סוזאננה זורקו | עמידה פרון | עמידה ג'אהלין | חיילו
 בסיסט | נגייה ג'אהלין | ניפפה ג'אהלין | ניפפה
 בסיסט | דלאל ג'אהלין | ראהפה אבו ג'ת | נדייה
 עראר פטמה סלמן | פטמה ג'אהלין | פטמה בסיסט

סידרה, לקיה

أم أيمن | أم باجس | أم عاطف | أم خالد | زانة |
 عايشة | أم أمين | أم بكر | أم عوبديه

סינדיאנת הגליל

תוואן שרארי | הנאה ראשד | עוואטף מוסא | והיבה
 חוגיראת

עמותת מן אג'ליבי "למען למודעות", כפר קרע

امנה כנעאן | מדיחה מסאלחה | פאטמה עבדי |
 עביר ابو רמלה | אם אשוף | מונתאה מצארווה |
 סייאם עסלוי

ركماه، كريت جت

لکیہ یردنی | چاندش یظاک | مونای دسلو | اسمرتو
 | ایندہ | یعقوب طوبلت | منگوبوش نگاش | عدنا سنبلتو
 | اونکویا ابراهام | اونکوی یظاک | چیریدا اسرس
 | اژملش و سہ

Promise Al Wa'ed women's group started as self-help group around 2002, aiming not only to resist poverty, loss of jobs and isolation caused by the Separation Wall. They seek to also secure sustainability and preservation of the Palestinian identity and traditions through revival of traditional crafts. In particular Tatreez, Palestinian cross-stitch needlework, as the most expressional, elaborate and popular regional craft. The group has achieved significant progress through cooperation with Acheti.

الوعد مجموعة نسائية بدأت كمجموعة مساعدة لذاتها في حوالي عام ٢٠٠٢ . لا تهدف المجموعة فقط إلى مقاومة الفقر . فقدان فرص العمل للهياكل بعوبي، بأدوات العبودة وبقيود شنجرم على ديو والعزل الناجم عن بناء الجدار الفاصل. ولكن تهدف حومات الهردلة، وما يدرك لشمر آت المسوقة والهزوت، أيضاً إلى تأمين الاستمرارية والمحافظة على الهوية الفلسطينية بامثلة الحياة شل يزيره مسوقة، ترور التمكرونة بـ"طاطري" - ركمات القلبة فلسطينية، التقليدية . وبالاخص التطريز . والذي بعد الحرفة اؤمنات مكونات مشوكلة وربت البعة. بامثلة الاكثر تعبيراً، أناقةً وشعبيةً في فلسطين. وقد حققت المجموعة تقدماً كبيراً من خلال التعاون مع مؤسسة أختي

البتوحة، الـ-عازريا اليه الكبوزات نسائم شاهلا للعبود ككبوزة لعوزرة عزمية بشنت ٢٠٠٢ ، بمترها للهياكل بعوبي، بأدوات العبودة وبقيود شنجرم على ديو والعزل الناجم عن بناء الجدار الفاصل. ولكن تهدف حومات الهردلة، وما يدرك لشمر آت المسوقة والهزوت، أيضاً إلى تأمين الاستمرارية والمحافظة على الهوية الفلسطينية بامثلة الحياة شل يزيره مسوقة، ترور التمكرونة بـ"طاطري" - ركمات القلبة فلسطينية، التقليدية . وبالاخص التطريز . والذي بعد الحرفة اؤمنات مكونات مشوكلة وربت البعة. بامثلة الاكثر تعبيراً، أناقةً وشعبيةً في فلسطين. وقد حققت المجموعة تقدماً كبيراً من خلال التعاون مع مؤسسة أختي

הבטחה, אל עזריה
الوعد. العيزرية
Promise, El Azariyah

Adis Netivot Is a group of Ethiopian women who began a business entrepreneurship through traditional embroidery and pottery handcraft. These women are assisted by the Department of Social Services in Netivot and "Partnership 2000". The group is composed of 10 members and led by Miriam Solomon. The women of the group specialize in pottery, ceramics, raffia and embroidery. Today the majority of the products are sold to local retailers, but the long-term objectives are to broaden their marketing capacity so that these women may have a permanent and significant income.

أديس. نتيفوت هي مجموعة نساء من المجتمع الإثيوبي وتنشط في مجال المبادرة الاقتصادية بواسطة العمل اليدوي التقليدي كالنسج والصلصال وتتساعد بقسم الخدمات الاجتماعية في نتيفوت و"شراكة ٢٠٠٠". تضم المجموعة نحو ١٠ نساء ترتكزها مريم سليمون. النساء في المجموعة متخصصات في الصلصال، الخياكة والنسيج. ن McCormat لسفكيم مكونات توزير النساء يا اليوم. يباع منتج النساء الأساسي لمزيد من محلين. حيث أن الاتجاه هو توسيع دائرة التسويق والإنتاج بشكل يمن النساء قدرة على زيادة مدخلولهن البيتي بشكل ثابت وجدي.

أدис نتيفوت، اليه الكبوزات نسائم ماكحلاة الأתיופيات העוסكت ب бизنوات عistikat بالامتعات מלאכתיד מסורתית כרכموا وheimer וمست夷عت במקלה לשירותים חברתיים بنثيفوت و"شوتفات ٢٠٠٠". الكبوزة مونة כעשר نשים ومنروقة عـ"ميريم سليمون. النساء بكبوزة מתחמות بكرميكه، رفاه وركمة. يوم עיקר תוכרת הנשים Nemccrotat لسفكيم مكونات توزير النساء يا اليوم. للறחיב את מעגלי השיווק והיצור באופן שיאפשר לנשים יכולת להגדיל את הכנסתן הביתית בצורה קבועה ומשמעותית.

Sindyanna of Galilee is a Fair Trade organization producing and marketing traditional Arab products. Led by women striving for a social change, it operates in the Arab population in the Galilee region, northern Israel, and seeks to help growers and producers from both Israel and the Palestinian Occupied Territories. Furthermore, Sindyanna combines commercial activity with work in the community, thereby enhancing Arab women's empowerment while developing the olive industry. Sindyanna is a member in WFTO since 2003.

اماكن عمل منتظمة. فالعشرات منها من الجليل والمثلث قد انهين بنجاح دوراتنا المهنية في لى القش وتربيه النحل. وما يميز جو العمل في سنديانة التعاون المشترك والمُميز بين نساء عربات وبهوديات اللواتي يؤمنن بالسلام والمساواة. فالخل الحقيقي لكافة المشاكل التي تعاني منها منطبقتنا اقتصادياً واجتماعياً. يكمن في ايجاد فرص عمل منتظمة والعيش بكرامة.

منتجات سنديانة الجليل تساوي الكثير جودة عالية مع المبادرة لبناء مجتمع اكثر عدلاً

**סינדיאנת הגליל
سنديانة الجليل- مبادرة فريدة من نوعها
لتطوير الاقتصاد العربي
Sindyanna of Galilee**

סינדיאנת הגליל היא עמותה, הפועלת בקרבת האוכלוסייה הערבית בישראל על פי עקרונות הסחר ההונן ומשווקת לשוק המקומי והולמי שמן זית איכות, סבון שמן זית, תבלינים, מוצרי מזון מסורתיים ומלאכות יד. סינדיאנת הגליל פועלת במטרה לעזר שוק לחקלאים הערבים ולפתח מקומות תעסוקה לנשים ערביות. סינדיאנת הגליל היא הארגון הראשון בישראל החבר ב-WFTO (הארגון הבינלאומי לשחרר).

Sidreh Is a non-profit Bedouin women's organization, established in 1997. The association has many empowerment programs in order to improve and strengthen the Bedouin women in the Negev; Sidreh is based in the Bedouin village of Lakiya and works with women throughout the Negev. The last decade the organization developed a large cooperation with other non-profit organizations and with reputable Israeli and international establishments, foundations and organizations.

سدرة هي جمعية أسستها نساء بدويات من بلدات مختلفة في النقب عام 1997. منذ ذلك الحين وحتى اليوم، تواصل سدرة نشاطها في خدمة المرأة العربية البدوية في النقب خصوصاً، وفي المجتمع عموماً. سدرة تعمل من مكاتبها الواقعة في قرية اللقية، على مدى سنوات، نفذت سدرة عدداً كبيراً من البرامج في قرى معترف بها وأخرى غير معترف بها. وطورت، أيضاً، شبكة شراكات واسعة مع جمعيات غير ربحية وهيئات مؤسسية في البلاد والخارج.

עמותת מן אג'לי Ci "למען למודעות", כפר קרע
أقيمت جمعية من أجلك للتوعية سنة،
كفر قرع
For Your Awareness, Kufur Qara

עמותת מן אג'לי Ci "למען למודעות" הוקמה בשנת 2003 על ידי קבוצת נשים בכפר קרע, במטרה לקדם ולשפר את חייהם הערביות בכפר קרע ואזרז ערה, על ידי פעילות במישור הקהילתי, המשפחתי והאישי. חברות העמותה שואפות לחזור בחברה שוויונית המבדית את חברה ללא הבדל מגדר, גיל, דת או לאום. בפעילויות השונות של העמותה משתפות כל שנה יותר מ-800 נשים.

For Your Awareness is a group of Arab-Muslim women from Kufur Qara. They operate for the sake of the welfare of their community and towards strengthening peaceful relations between Arabs and Jews. They work in several fields that coincide with the goals of the organization – Social justice, education and social and economic welfare as well as for religious pluralism.

أقيمت جمعية من أجلك للتوعية سنة ٢٠٠٣ بواسطة مجموعة من النساء من كفر قرع رأين بأنفسهن القدرة على القيادة والمبادرة ، وامن بضرورة تغير مركز المرأة في المجتمع العربي الفلسطيني ، وتعلن إلى تقديم وتحسين حياتها ومكانتها من خلال فعاليات في المجال الجماهيري والعائلي والشخصي لقد أصبحت الجمعية بذة بيت للنساء في كفر قرع حيث يستطيعن البدء من خلالها بالخطوة الأولى للتغيير المنشود .

عضوات جمعية من أجلك للتوعية يرين في تعزيز المرأة هدف سامي سيعملن لحصولها على المخز وإيمانها بنفسها وبهبنها الآليات للكفاح عن موقعها في المجتمع والعطاء له . يشارك حوالي ٨٠٠ امرأة في الفعاليات المختلفة في جمعية من أجلك

**רקמה, קריית גת
 نسيج, كريات غات
 Embroidery, Kiryat Gat**

An Embroidery Project - This program was developed in cooperation with a group of Ethiopian women immigrants in Kiryat Gat, to advance the creation of a cooperative in handcrafted arts - an alternative way of generating income through the skills women already possess. These women create sewing, pottery, woven baskets and embroidery arts. Achoti initiated this project in order to encourage feminist economy and because we are committed to the social, economic and well-being of women artists and artisans. The aim is to enhance the cultural identity and community empowerment. The project enables the visibility of the Ethiopian culture in the Israeli society and contributes to the economic independence of these women.

רקמה - קריית גת, הינו פרויקט שנולד כיזומה כלכלית המבוססת על כשרון ומקצועיות של נשים יוצאות אתיופיה המומחיות באמנות אתיופית כמו: רקמה, קליעת סלים, פיסול ועוד. הפרויקט ביוזמת תנועת אחותי הוא חלק מהתחרויות ציבוריות המעודדות כלכלה פמניניסטית וצדק כלכלי. הפרויקט מאפשר הכרה ונראות לתרבות ואמנות אתיופית בקרב הציבור בישראל ומقدم את הנשים המשתפות לקרהות עצמאיות כלכלית ופרנסת בכבוד.

نسيج - كريات غات. هو مشروع بدأ كمبادرة اقتصادية تقوم على موهبة ومهنية نساء مهاجرات من إثيوبيا. وخبرات في الفن الإثيوبي. مثل: النسيج، جدل السلال، النحت وغيرها. المشروع الذي جاء بمبادرة حركة «أحواتي» هو جزء من تطور اجتماعي يسعى إلى تشجيع الاقتصاد النسوّي وترسيخ العدل الاقتصادي. المشروع يمكن من الاعتراف ومنح الخصوص للثقافة والفن الإثيوبيين لدى الجمهور في إسرائيل. ويدفع النساء المشاركات قدماً نحو الاستقلال الاقتصادي وكسب الرزق بكرامة.

19

18

التدينis هو الخلاص | د. كتسيا علون

و "الباقون ليسوا فنانين". المقاييس الاجتماعية المنسية مثل "الحقيقة", "العدالة", "التضامن". تطلّ من خلال مسّسات الخلية المرسمة. تنطلق من الأحمر، الأزرق والأحمر. تصرخ من داخل فضاءات البنية الخشبية. حين نخرج من الخلية، فإن الواقع السياسي والاقتصادي الذي يغمرنا حتى أثنانا.

ينكشف بقوّة أكبر، كفضيحة جعلت منسية. خرىك السقم الاجتماعي من موضعه إلى الفضاء الأبيض. إلى المكعب المشار إليه كغاليري. يؤدي إلى حرف الحقيقة إلى المكان الذي (يم) يمكننا فيه النظر إليه بوضوح، ومواجهته. في أعمال كيشت المركبة لا يتم جسديّ نظر آخر من الفن وإبداع الفن فقط. بل نمطية أخرى من كينونة أن " تكون فناناً". معرض "عمل أسود" ينتاج نبضة فنية دينامية، مثيرة للمشاعر، شاملة. التناطر الرمزي وال حقيقي الذي تخلقه كيشت بين أعمالها وبين أعمال النساء، يمكن استيعابها كفعل انتهاك مقابل العالم الفني. ولكن هذا هو التدينis الذي هو خلاص.

التنازل عن الاستقلالية التامة. عن العيش بين جدران الهيمنة الفنية، عن النرجسيّة، عن العرض الجبرّد الواقع نفسي داخلي. إن عملية القطع العميق الذي جرّبه كيشت في قلب الحقل هو الخلط ما بين عملها الشخصي في الرسم إلى جانب أعمال النساء العاملات بجهد وكد. "ولكن من أبدع المبدعين؟" سأل وخدى عالم الاجتماع الفرنسي بيير بوردييه. في مقال خطّ هذا العنوان والذي خول إلى نص مرجعي. من هم الذين يقرّرون من هو "الفنان" الجاد والجترم، ومن هم الذين يتم وضع عملهم في خانة "المرفة", "الفولكلور", "التبذيب". "منتج الاستهلاك"؟ ليس من يتم تعريفهم كفنانين هم

في حقل الفن الإسرائيли. وهو موقف ينتج منذ وقت طويل أفقاً أخلاقياً ملتفماً ومبيناً. كما يتضح من استمرارية عملها في العقد الأخير. في العام ١٩٩٩ عرضت شولا كيشت معرض "جسر من ذهب" في غاليري عامي شطابينتس - إنسانية دينامية، مرغاش، طوطالية. السيمترية السيمبولية شالا (بمودع) להיענות לדידותות הלוקה-הצופה، מה שבورדייה מכנה "הنمען המודעך" של יצירת האמנות? היכן אם כן מצויה "האמנות"؟

بورדייה מיסיט את המבט מן החוץ עצמו، הארטיפקט,

צוקים מתוך החללים של מבני העץ. עם היציאה מהגלויה، המיצאות הפוליטית והכלכלית שבאה אנו טבולים עד צוואר, נחשפת ביתר עצמה, כشعורoria שולוא קיشت. وهي أيضًا قيمة המعرض. في وحدة شاملة.

تمسك شولا كيشت بكلتا יديها موقف מתמיין. מי הם אלו המחליטים מי הוא "אמן" רציני ומוכבד, ומהם אלו אשר עשויהם מקטולגת כ"מלאכה", כ"פולקלור", כ"קישות דקורטיבי", כ" מוצר צרכיה"? האם מי שמוגדרים "אמנים" אינם למעשה סוג של יצירתיות? האם יצירתם איננה משתוקקת (במודע או בוגליה עמי טיטנייך - מיצב אמונתי מרהייב בשיתוף בני נוער אטיפיים. בשנת 2000 יצאה בוגליה עמי טיטנייך את "מורחות", שהציגו יומניהם אישים של נשים מזרחיות. בשנת 2002 יצירה את המיצב "13 כדורים חיים" בוגליה של סמיינר אורנים, בשיתוף בני המשפחות העבריות שיקיריהן נרצחו באירועי אוקטובר 2000. בשנת 2000 העלתה יחד עם ריטה מנדי פלור את התعروכה פורצת הדרכ "אחותי - אמניות מזרחיות בישראל" בבית האמנים בירושלים.

ברור כי אין מדובר כאן ב"מרקיות", ב"גחמה" אמןותית, ב"התפרקות" או ב"אקווטיפיקציה של מצדיו השוני, ובמבקשת לנתח לORTHISIM את צמד האקסימות עימן יוצאים בוגרי בתיה הספר לאמנות האחרות. קשת, בצוורה עקבית וסודורה, בחרה למקם את עצמה בפוזיציה של אמונות קהילתיות שתפנויות, הקוראת תיגר באומץ ובישירות על חלק מהמחות הייסוד המכוונות של שדה האמנות. זהו אקט של יותרו מודע על אוטונומיה מוחלטת, על התגדדות

המכווינה אמןותית, על נרכיסות, על שיקוף גרידא של מיציאות נפשית פנימית. הינו העומק שמנבעת קשת לבבו של השדה הוא הערבול בין יצירתה האישית הצורית המפעימה לייצוריתן של הנשים העמלניות. "אבל מי יוצר את היוצרים?" שאל-הטיח השוציאולוג הצרפתי פייר

בורדייה, במאמר בשם זה שהפרק זה מכבר לקלסי. מי הם אלו המחליטים מי הוא "אמן" רציני ומוכבד, ומהם אלו אשר עשויהם מקטולגת כ"מלאכה", מרכז העשייה שלה בעשור האחרון. בשנת 1999 הציגה שולה קשת את התعروכה "גשר מזחאב" בוגליה עמי טיטנייך - מיצב אמונתי מרהייב בשיתוף בני נוער אטיפיים. בשנת 2000 יצאה בוגליה עמי טיטנייך את "מורחות", שהציגו יומניהם אישים של נשים מזרחיות. בשנת 2002 יצירה את המיצב "13

ההתקה של החוליה החברתי ממוקמו אל החלל הלבן, אל הקובייה המסומנת כגלריה, מבעצת הסטה של הממשי אל המקום שבו נוכל (אול) להביט בו נוכחה, להתמודד עימנו. ביצירותיה המורכבות של קשת מגולם לא רק מודוס אחר של אמןות ושל יצירת אמןות, אלא אופנות אחרות של הויה של "היות אמן". מונח "אמן" שמזוגדרים "אמנים" אינם למעשה סוג של יצירתיות? האם יצירתם איננה משתוקקת (במודע או בוגליה עמי טיטנייך - מיצב אמונתי מרהייב בשיתוף בני נוער אטיפיים. בשנת 2000 יצאה בוגליה עמי טיטנייך את "מורחות", שהציגו יומניהם אישים של נשים מזרחיות. בשנת 2002 יצירה את המיצב "13

קדורים חיים" בוגליה של סמיינר אורנים, בשיתוף בני המשפחות העבריות שיקיריהן נרצחו באירועי אוקטובר 2000. בשנת 2000 העלתה יחד עם ריטה מנדי פלור את התعروכה פורצת הדרכ "אחותי - אמניות מזרחיות בישראל" בבית האמנים בירושלים.

في إسرائيل» في بيت الفنانين في القدس. من الواضح أن الحديث لا يدور هنا عن «مصالحة». لوثة فنية أو "تصوير الآخرية كشيء خلاب". كيشت اختارت بشكل منهجي ومنظم موضعه في الحياة: "أني أبني יכול לחיות אלא כאמן" وكل الشاريين אמנים".

الفرماتרים החברתיים הנשכחים של "أمّة", "צדקה", "Solidarität", مبذבים מبعد למשاوي הכוורת

Desecration is Redemption | Kzia Alon, PhD.

The exhibition "Black Labor" is produced in synergy with six women organizations from Mizrahi, Palestinian, Bedouin and Ethiopian backgrounds. The exhibition is composed of consumer goods, produced via meticulous and detailed artistry and craft. These pieces are presented side by side with paintings created by the artist Shula Keshet who is also the curator of the exhibition, to produce a unifying cultural and expressive fusion.

Through her work, Shula Keshet has created an excited epoch within the Israeli Art field by committing her art and continuous work for the last decade to incomparable ethical political and artistic horizons.

In 1999 Shula Keshet presented the exhibition "Golden bridge" at Ami Steinitz Gallery - a spectacular display in alliance with Ethiopian youth. In 2000 Shula Keshet was also the curator for the exhibition "Mizrahi Women" at Ami Steinitz Gallery, presenting Mizrahi Women personal diaries. In 2002 she created the exhibition "13 Live Bullets" at Oranim Seminar Art Gallery, with the association of the Arab families who lost their dear ones, killed during the protests erupted in October of 2000. In 2000 Shula Keshet co-curated together with

Rita Mendes - Flor, the exhibition "Sister-Mizrahi women artists in Israel" at The Jerusalem Artists House.

It became clear that this has nothing to do with a "coincidence," an "artistic caprice," an "impulse" or an "Exotification of others" but rather a consistent and steady way that choose Shula Keshet to be positioned in the field of Communal Art. This position is courageously defies some of the basic dispositions that lay in the foundations of the Art field; an act of giving up consciously on absolute autonomy, on artistic hegemonic coquetry, on narcissism, on a pure reflection of internal transparency of the spirit.

The profound incision Keshet produces with her work result form a mixture between her personal breath taking and picturesque creations and the toiling often experienced amongst women. Her endeavors beg us to ask, "But who created the creators?" hurled by the French Sociologist Pierre Bourdieu, in an article that is now a classic. Who are the creative policy makers that decide who is an honorable and serious "Artist" and whose works are cataloged as a "craft", "folklore", "decorative art" or "consumer goods"? Are the ones who are defined as "artists" are in some extent producers? Are their creations intends

(consciously or not) to fulfill the expectations and demands of the client/spectator the one that Pierre Bourdieu calls the "favorite addressee" of the work of art? Where is then the "art"? Bourdieu is looking away from the object itself, the artifact, to the social field, to the set of social parameters that become the foundations of the "artist's life," or what Bourdieu calls "Habitus"; the system of dispositions, acquired schemes of perceptions and habits, socio-economic class, self-image, way of expression.

An artist is the one who learned "how should behave an artist" and the one who learned "how to create what will be called an art." Keshet's work connects to Bourdieu from his "other side" and calls us to break apart binary dispositions with which the art academy graduates are "going out into life": "I can not live but as an artist" and "all the rest are not artists."

The forgotten social parameters of "truth," "justice," and "solidarity" emanate from the drawing of Beehive tentacles, breaking through the green, blue and red, crying out from the wooden structure cavities. As it disseminates throughout the Gallery, the political and economical reality in which we are all encompassed is dramatically revealed as a

hidden scandal.

The transposition of social illness into the white space, to a marked cube that is a Gallery, is a displacement of the real to a place where we can (maybe) look at it in the eye, to deal with it directly. In Keshet's complex creations is hidden not only another modus of art, but another genre of an "artist being.". The exhibition "Black Labor" is creating an artistic pace that is dynamic, affecting and absolute. The real symbolic symmetries that Keshet creates between her works and the women creations might be perceived as an act of transgress to the Art World, but the desecration is redemption.

